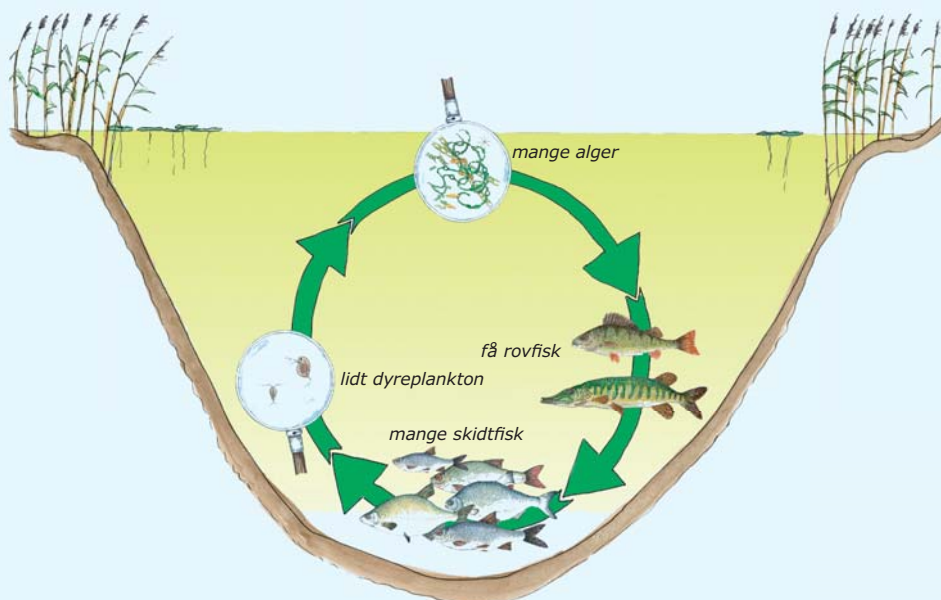

Sø-økologi

Søens naturlige balance påvirkes af det vand, som bliver tilført fra nærområdet og oplandet. Især tilførslen af næringsstoffer via vandløbene har stor betydning. Fosfor og kvælstof er næringsstoffer for planteplankton (alger) i søer. Fosfor stammer hovedsageligt fra husholdningsspildevand og udvaskning fra dyrkede arealer, mens kvælstof i dag næsten udelukkende stammer fra dyrkede arealer. Alger skal bruge begge næringsstoffer, og et underskud af bare én af dem vil begrænse deres vækst. I danske søer er det ofte fosfor, der er den begrænsende faktor.

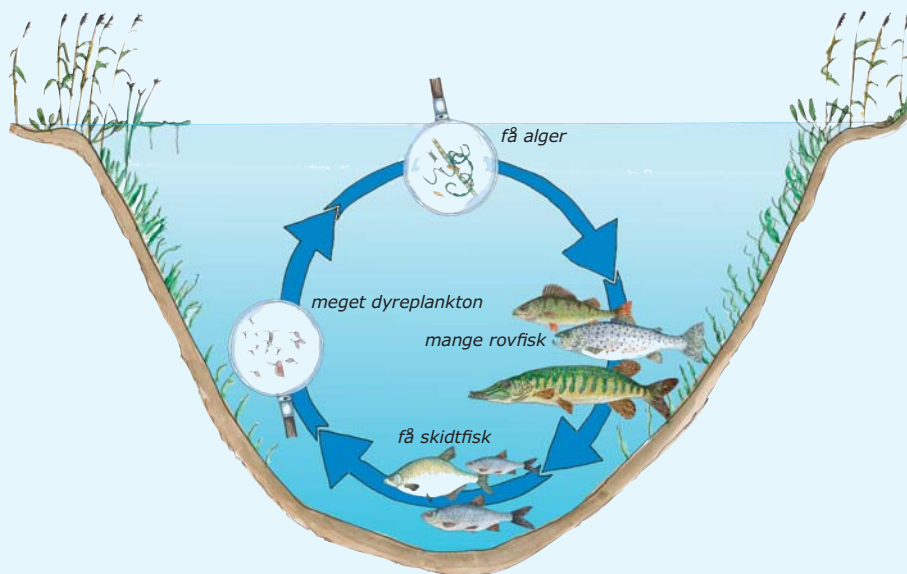

Den onde cirkel

Hvis søen indeholder meget fosfor, vil der findes mange alger og dermed uklart vand. Da rovfisk (gedder, aborrer og ørreder) jager ved hjælp af synet, nedsætter det uklare vand deres evne til at fange skidtfisk (skaller, brasen og små aborrer). I den fosforrige sø vil der derfor være mange skidtfisk, som vil spise en betydelig del af søens dyreplankton (dafnier og vandlopper), som ellers skulle have holdt algerne nede. Det betyder, at der bliver endnu flere alger, vandet bliver endnu mere uklart og rovfiskene får endnu sværere ved at fange skidtfiskene. Eller sagt med andre ord; cirklen forstærker sig selv i en dårlig retning.

Den gode cirkel

Hvis koncentrationen af fosfor i søen er meget lav, vil der være en ligevægt mellem fisk, dyreplankton og alger, og vandet vil være klart og gennemsigtigt. Rovfiskene kan se deres bytte i det klare vand og holder bestanden af skidtfisk nede. Det betyder, at der er meget dyreplankton til at spise af algerne. I det klare vand er der også tilstrækkeligt med lys til, at undervandsplanterne kan vokse. Flere undervandsplanter giver skjul til både dyreplankton og rovfiskene.

Hvis man begrænser tilførslen af fosfor fra vandløbene til søen, har man allerede taget et skridt imod "den gode cirkel". Ved restaurering af de vandløb, som medfører en forøgelse af fosforkoncentrationen i søerne, kan man mindske risikoen for at ødelægge søens naturlige balance.

